

d ů v o d ů :

Jest nerozhodno, že pohledávka státu byla knihovně zajištěna na celé nemovitosti a tedy také na její v dražbě neprodané ideální polovici. Názor dovolatelův, že by se v daném případě věcné ručení nemovitosti pro pohledávky podle zákona s přednostním pořadím změnilo v zajištění knihovny podle všeobecných norem exekučního řádu, není zákonně odůvodněn. Berní úřad nepřihlásil k rozvrhovému roku nedoplatek na dani činžovní a pozemkové, jakož i převodní poplatek v pořadí knihovním, nýbrž v pořadí přednostním podle § 216 čís. 2 ex. ř. a jenom z toho důvodu dostalo se státu úhrady přihlášené pohledávky, na niž by se jinak v pořadí knihovním nebylo dostalo. Nemůže se proto rekurent domáhati ustanovení náhradní pohledávky podle § 222 ex. ř. v pořadí knihovního zajištění pohledávky státu též na druhé, v dražbě neprodané ideální polovici téže nemovitosti. Marně poukazuje rekurent na rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 251 sb. Glaser-Unger, Neue Folge, a na Kommentar Neumannův k exekučnímu řádu z r. 1909—1910 (str. 654 k § 222 ex. řádu), ježto knihovny zajištění pohledávky státu na celé nemovitosti bylo v daném případě zcela bez významu pro otázku práva státu požadovati úplně uspokojení své pohledávky i jen z polovice nemovitosti v dražbě prodané. Není proto ani právního podkladu, aby v rámci onoho zástavního práva, vloženého pro pohledávku státu též na druhé neprodané polovici nemovitosti, byl vtělen náhradní nárok rekurenta jen z důvodu, že nedošel uspokojení v pořadí knihovním, ostatně předcházejícím knihovnímu pořadí pohledávky státu, z výtěžku dražby druhé polovice. Z okolnosti, že si dal stát svou pohledávku, mající přednostní pořadí k němuž při rozvrhu jest přihlížeti, také knihovně zajistiti, nemůže rekurent nic ve svůj prospěch vytěžiti, neboť věc se má tak, jako kdyby zástavní právo pro stát vůbec nebylo vtěleno.

Čís. 14372.

Zvyklost vypláceti novoročné může se utvořiti i tehdy, když bylo podle kolektivní smlouvy stanovení jeho přenecháno zaměstnavateli.

(Rozh. ze dne 11. května 1935, Rv II 78/35.)

Srov. rozhodnutí č. 10661.

Žalobce domáhal se na žalované výplaty novoročného za rok 1932, 1933 a částečně za rok 1934. Procesní soud, vycházející z názoru, že usnesení dozorčí rady, jímž byla žalobci zastavena výplata novoročného, se stalo až na konec roku 1932, přisoudil žalobci novoročné za rok 1932, jinak žalobci žalobu zamítl. O d v o l a c í s o u d k odvolání obou stran žalobu na výplatu novoročného zamítl vůbec. Důvody: Podle kolektivní smlouvy bylo stanovení novoročného ponecháno šéfovi, a to podle samého pojmu »novoročné« až ke konci roku. Svým pojmem rovná se pojmu »remunerace«, není částí platu a nemůže býti pochyby, že jeho

stanovení vůbec, a zejména co do výše může býti učiněno šéfem až na konci roku dle prosperity závodu a nikoliv dříve. Proto muselo býti ponecháno na vůli žalované, aby se i v tomto případě až na konec roku 1932 rozhodla, zda a v jaké výši toto novoročné žalobci přizná, neboť smluvně na ně žalobce nárok neměl. Oznámila-li však žalovaná strana koncem roku 1932 žalobci, že se mu remunerace nadále nepřiznává, jest v tom zahrnut i právě končící rok (1932), a nevyvodil-li žalobce z toho důsledky a zůstal i nadále ve službách žalované, nemůže se o jeho oprávnění ani po této stránce jednat, a nepřisluší mu novoročné nejen za delší dobu, nýbrž ani za rok 1932. Jinak by se ovšem měla věc, kdyby žalobci nebylo sděleno, že se mu nadále novoročné nepřiznává. Pak by ovšem nastal případ, řešený v rozh. čís. 10661 sb. n. s. Dodati jest, že remunerace se udílí podle výsledku hospodaření a podle konečné bilance za uplynulý rok, ale i v případě že se vyplácela v předešlých letech pravidelně, a to po dobu tří let, nelze pustiti se zřetele, že rozhodující jest prosperita závodu a že nelze ji uznati nadále v případech, kdy závod je pasivní a pracuje v pasivitě, jak jest tomu v tomto případě. V takovém případě nelze ani dle dosavadních zvyklostí pravidelně vyplácenou remuneraci nadále uznati, neboť nastává dokonce nebezpečí trestního stíhání zaměstnavatele ve smyslu § 486 tr. z. Proto nerozhoduje tu vůbec, že žalobce nesouhlasil se zastavením výplaty novoročného, i kdyby tento nesouhlas byl žalované oznámen.

Nejvyšší soud uznal podle žaloby.

Důvody :

Nejvyšší soud vyslovil v rozhodnutí č. 10661 sb. n. s., že nárok na periodickou remuneraci — za níž nutno pokládati i novoročné — může býti založen a) buď smluvním ujednáním, nebo b) obchodní zvyklostí v místě, kde jest zaměstnavatelův závod, anebo c) může býti podle okolností založen i tím, že zaměstnavatel vyplácí ve svém podniku remuneraci po delší dobu pravidelně, třebaš dobrovolně, a ne ve stejné výši. Soud pracovní zjistil, že dovolateli bylo novoročné vypláceno žalovanou po 4 po sobě jdoucí období, vždy ve výši měsíčního platu a zjistil také, že výplata novoročného faktorům jest v živnosti knihtiskařské obvyklou. Toto zjištění nebylo žalovanou v odvolání vůbec napadeno. Podle zásad v rozhodnutí č. 10661 sb. n. s. shora pod b) a c) dotčených, vznikl dovolateli těmito způsoby nárok na placení novoročného. Tomu nevadilo, že podle kolektivní smlouvy ponecháno bylo stanovení novoročného chefovi, ježto nebylo tím vyloučeno, by se později v závodě vytvořila zvyklost, že se novoročné platilo. Jde tedy jen o to, zda se dovolatel zřekl novoročného, a zda stalo se tak takovými činy dovolatelovými, z nichž na tuto vůli stran lze bezpečně usouditi. Jednatelé žalované společnosti usnesli se koncem roku 1932, že dovolateli nebude vypláceno novoročné ani za rok 1932, ani budoucně. Usnesení to bylo provedeno a bylo sděleno dovolateli účetním K. Dovolatel se proti srážce ohražoval jak vůči účetnímu K., tak technickému správci D., nikoli však vůči jednateři V., a pracoval dále v podniku žalované. Tyto poslední dvě okolnosti — setrvání v práci a nepřednesení námitek jednateři — neopodstatňují ještě

závěr, že dovolatel zřekl se novoročního vážně a svobodně (§ 863 a 869 obč. zák.), ano šlo o zaměstnance hospodářsky na žalované závislého, jenž se mohl důvodně obávat, že by byl jinak ze zaměstnání propuštěn a vydán případně nebezpečí nezaměstnanosti. Neběží tedy tu o konkludentní čin takového rázu, jak jej předpokládá § 863 obč. zák., by totiž podle všech okolností nebylo důvodné příčiny, by se pochybovalo o vůli žalobcově zřící se příslušejících mu nároků. Při tom nelze činiti rozdíl mezi novoročným v době sdělení usnesení již splatným a budoucně splatným, ježto důvody pro případné mlčení dovolatele vůči jednatelům žalované byly u obou částí stejné.

Čís. 14373.

Byla-li směnka indosována jen na oko za účelem inkasa, je sice indosatář oprávněn žalovati vlastním jménem, ale žalovaný může proti němu vznést všechny námitky, které by měl proti indosantovi, kdyby tento žaloval.

(Rozh. ze dne 14. května 1935, Rv III 1089/34; důvody viz Úr. sb. čís. 2089, sr. rozh. č. 14069 sb. n. s.)

Čís. 14374.

Ve sporu, přerušném podle odst. 1 § 8. konkursního řádu a týkajícím se pohledávky, již třeba přihlásiti podle § 104 konk. ř., lze pokračovati podle § 115, 112 konk. ř. jen tehdy, byla-li pohledávka při zkušebním roku popřena co do pravosti nebo pořadí. V řízení jest přizpůsobiti žalobní žádost stavu změněnému vyhlášením konkursu, při čemž jest možno uplatniti i právo na oddělené uspokojení.

(Rozh. ze dne 14. května 1935, R IV 151/35; důvody viz Úr. sb. č. 2091.)

Čís. 14375.

Rozhodl-li procesní soud usnesením, že vyslechne ve sporu určitou osobu ne jako svědka, nýbrž jako stranu, nelze usnesení odporovati samostatným opravným prostředkem.

(Rozh. ze dne 15. května 1935, R II 226/35.)

Procesní soud upustil samostatným usnesením od výsledku svědka Bedřicha B-a, domnívaje se, že Bedřich B. je stranou v rozepři. Rekursní soud k rekursu žalobce uložil prvému soudu, by znovu rozhodl o provedení důkazu Bedřichem B-em. Důvody: Podle § 349 odst. 1 c. ř. s. není proti usnesení, že má býti upuštěno od výsledku svědka, samostatného opravného prostředku. Pod ustanovení § 337